

ผลการเสริมไขมันชั้น ขิง และไขมันชั้นร่วมกับขิงในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตและคุณภาพไข่นกกระทาญี่ปุ่น

Impact of turmeric, ginger and their combination of dietary supplementation on performance and egg quality in laying Japanese quails

ปฐมมา แทนนาค^{1*}, นริศรา ยิ่งกำแหง², ภาวิณี จำปาคำ², ไยไหม ช่วยหนู¹, ธรรมรักษ์ แสงงาม¹ และ วันวิสาข์ วัฒนะพันธ์ศักดิ์¹

Pathama Thannark^{1*}, Naritsara Yingkamhaeng², Phawinee Jampakam², Yaimai Chuaynoo¹, Thamthawat Seangngam¹ and Wanwisa Wattanapunsak¹

¹ ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ. นครปฐม 73140

¹ Research and Academic Service Center, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Saen, Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand

² โครงการจัดตั้งภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ. นครปฐม 73140

² Department of Agricultural Bio-resources and Food, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Saen, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140, Thailand

บทคัดย่อ: ผลของการเสริมไขมันชั้น ขิง และไขมันชั้นร่วมกับขิงในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตและคุณภาพไข่นกกระทาญี่ปุ่น โดยใช้นกกระทาญี่ปุ่นเพศเมียอายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 300 ตัว วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ แบ่งกลุ่มการทดลองออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 ซ้ำ ซ้ำละ 25 ตัว คือ กลุ่มที่ 1 ได้รับอาหารควบคุม (Control) กลุ่มที่ 2 ได้รับการเสริมไขมันชั้นผง (C) กลุ่มที่ 3 ได้รับการเสริมขิงผง (G) และกลุ่มที่ 4 ได้รับการเสริมไขมันชั้นผงร่วมกับขิงผง (CG) ที่ 1.5 กรัม/กก. ผลการทดลอง พบว่า การเสริมไขมันชั้น ขิง และไขมันชั้นร่วมกับขิง ส่งผลทำให้ปริมาณอาหารที่กินได้ลดลง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) แต่อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่, ผลผลิตไข่, มวลไข่ และน้ำหนักไข่ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) คุณภาพไข่ พบว่าดัชนีรูปทรงไข่, ดัชนีไข่แดง, ดัชนีไข่ขาว, ความสูงไข่ขาว, น้ำหนักไข่ขาว, น้ำหนักเปลือก, น้ำหนักไข่แดง, เปอร์เซ็นต์ไข่ขาว, เปอร์เซ็นต์ไข่แดง, เปอร์เซ็นต์เปลือกไข่, ความสด, ค่าความสว่าง (L^*), ค่าความเป็นสีแดง (a^*) และค่าความเป็นสีเหลือง (b^*) แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) จากผลการศึกษาดังกล่าว การเสริมไขมันชั้น ขิง และไขมันชั้นร่วมกับขิงที่ระดับ 1.5 กรัม/กก. ช่วยลดปริมาณอาหารที่กินได้ของนกกระทาโดยไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่, ผลผลิตไข่, น้ำหนักไข่, มวลไข่ และคุณภาพไข่

คำสำคัญ: ไขมันชั้น; ขิง; ไข่นกกระทา

ABSTRACT: The effect of supplementation of turmeric, ginger and their combination in the diets on performance and egg quality in laying Japanese quails was investigated. A total of 300 18-weeks old female quails were randomly allocated to 4 dietary treatments, 3 replicates, and 25 birds per replicate. Dietary treatments were basal diet (control) and basal diet containing 1.5 g/kg of turmeric (C), ginger (G) or their combination (CG). The results showed that diet supplemented with C, G and CG significantly decreased feed intake ($P < 0.05$). However, feed efficiency, hen-day production, egg weight and egg mass were not significantly different between groups ($P > 0.05$). Egg quality: shape index, yolk index, albumin index, albumin height, albumin weight, shell weight, yolk weight, albumin ratio, yolk ratio,

* Corresponding author: fagrpat@ku.ac.th

Received: date; September 29, 2022 Accepted: date; January 25, 2023 Published: date;

eggshell ratio, Haugh unit, color (L^* , a^* and b^*) was not significantly different between groups ($P>0.05$). On the basis of the results of the study, it is concluded that supplementation of turmeric, ginger and their combination decrease feed intake but without affecting feed efficiency, egg production, egg weight, egg mass and egg quality

Keywords: turmeric; ginger; quail eggs

บทนำ

ขมิ้นชัน (*Curcuma longa*) อยู่ในวงศ์ Zingiberaceae อุดมไปด้วยสารประกอบฟีนอลิกที่มีคุณสมบัติต่อต้านการกลายพันธุ์และต้านมะเร็ง (Abdullah et al., 2010) ขมิ้นชันประกอบด้วยสารประกอบออกฤทธิ์ เช่น เคอร์คูมิน, เดสเมทอกซีเคอร์คูมิน, บิสเดเมทอกซีเคอร์คูมิน และเตตราไฮโดร เคอร์คูมินอยด์ (Kiuch et al., 1993) ที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ด้านการอักเสบ โดยการเสริมขมิ้นชันช่วยให้น้ำหนักไข่ดีขึ้น (Gumus et al., 2018) นอกจากนี้การเสริมขมิ้นชันในอาหารสามารถกระตุ้นเอนไซม์ไลเปสจากตับอ่อน (Platel and Srinivasan, 2000) ทั้งนี้มีรายงานก่อนหน้านี้ พบว่า การเพิ่มเคอร์คูมินในปริมาณ 0.2 กรัม/กก. ในอาหารไก่เนื้อช่วยเพิ่มความยาวและน้ำหนักของลำไส้เล็กส่วนต้น (duodenum), ส่วนกลาง (jejunum) และไส้ติ่ง (caeca) จึงช่วยปรับปรุงกระบวนการย่อยอาหารและเพิ่มการใช้ประโยชน์ของสารอาหาร (Arafa, 2005) นอกจากนี้เคอร์คูมินช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์ในเลือดนกกระทาได้ และยังช่วยลด Low Density Lipoprotein (LDL) และเพิ่ม High Density Lipoprotein (HDL) ในไข่นกกระทา (Saraswati and Tana, 2016) ซึ่งขมิ้นชันมีสารสำคัญหลายชนิด การใช้ขมิ้นชันในระดับ 0.4-0.75 % ของสูตรอาหารไก่เนื้อทำให้สมรรถนะการผลิตและลักษณะซากของไก่เนื้อดีขึ้น (ฐิติมา, 2545) จากการทดลองของ Noolaong et al. (2015) พบว่า นกกระทากลุ่มที่ได้รับการเสริมขมิ้นชันที่ 0.5-1.5 % มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโต และผลผลิตไข่ ตามปริมาณการเสริมที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การเสริมขมิ้นชัน 1.5 % ทำให้ค่าสีไข่แดงเพิ่มขึ้น และจากการทดลองของ บุคอรีย์ และคณะ (2022) พบว่า นกกระทากลุ่มที่ได้รับอาหารเสริมขมิ้นชัน 2 % มีค่าการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่และอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นไข่ 1 โหลเพิ่มขึ้น

ขิง (*Zingiber officinale roscoe*) อยู่ในวงศ์ Zingiberaceae ขิงเป็นพืชเขตร้อนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขิงสามารถบริโภคเป็นผลสด อบแห้ง หรือผลิตภัณฑ์แปรรูป เหง้าสดนิยมใช้เป็นเครื่องเทศและเครื่องปรุงรสอาหาร ไม่ว่าจะเป็นผงสารสกัดอาหารเสริมหรือยา เหง้าขิงอุดมไปด้วยสารอาหาร (กรดอะมิโน กรดไขมัน วิตามิน และแร่ธาตุ) โดยมีสารประกอบ เช่น Gingerol, Gingerdiol, Gingerdione และ Shagaol ที่มีศักยภาพช่วยกระตุ้นการย่อยอาหาร (Dieumou et al., 2009) จากการศึกษาก่อนหน้านี้ พบว่า การเสริมขิงในอาหารไก่เนื้อสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันและระบบย่อยอาหาร (Al-Shuwaili et al., 2015) นอกจากนี้การเสริมขิงในอาหารช่วยปรับปรุงคุณภาพไข่, ลักษณะของกระดูกและดัชนีการสืบพันธุ์ อีกทั้งขิงยังเพิ่มการหลั่งเอนไซม์ในทางเดินอาหาร, เอนไซม์ช่วยย่อยอาหาร, การปรับปรุงการไหลเวียนและการเคลื่อนไหวของลำไส้ (Incharoen and Yamauchi, 2009) และจากผลการศึกษาของ Nemati et al. (2021) แสดงให้เห็นว่าการเสริมขิงที่ระดับ 1.5 กรัม/กก. ในอาหารนกกระทาสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตสถานะสารต้านอนุมูลอิสระในเลือดได้ และยังช่วยเพิ่มคุณภาพของไข่แดงและไข่ขาวได้อีกด้วย

การใช้ขมิ้นชันและขิงเสริมในอาหารส่งผลต่อสมรรถภาพการผลิต และคุณภาพไข่ โดยระดับการเสริมในการทดลองนี้อ้างอิงจากการทดลองของ Nemati et al. (2021) ที่เสริมขิงผงในอาหารที่ 1.5 กรัม/กก. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และช่วยเพิ่มสีของไข่แดง และคุณภาพไข่ขาว ผู้วิจัยจึงนำมาต่อยอดในงานวิจัยนี้ด้วยการเปรียบเทียบกับขมิ้นชันที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับขิงผง และการใช้สมุนไพรทั้ง 2 ชนิดร่วมกัน เพื่อเสริมในอาหารนกกระทา

การทดลองครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถภาพการผลิต และคุณภาพไข่ โดยการใช้ขมิ้นชัน ขิง และขมิ้นชันร่วมกับขิงในนกกระทา เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มสีของไข่แดง และคุณภาพไข่ขาว

วิธีการศึกษา

สัตว์ทดลอง

การทดลองนี้ผู้วิจัยได้เข้ารับการอบรมและผ่านการทดสอบความรู้ หลักสูตร “ผู้ขอรับใบอนุญาตใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” เลขที่คำขอรับใบอนุญาตใช้สัตว์ U1-10556-2565

แผนการทดลองและการเลี้ยงสัตว์ทดลอง

การทดลองนี้ใช้ชั้นกระเพาะเพศเมียที่อายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 300 ตัว ทำการสุ่มนกระจายตามแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (CRD) แบ่งเป็น 4 กลุ่มการทดลอง ๆ ละ 3 ซ้ำ ๆ ละ 25 ตัว ดังนี้

กลุ่มการทดลองที่ 1 กลุ่มควบคุม (อาหารสำเร็จรูป)

กลุ่มการทดลองที่ 2 กลุ่มที่มีการเสริมไขมันชั้น 1.5 กรัม/กก.

กลุ่มการทดลองที่ 3 กลุ่มที่มีการเสริมซิง 1.5 กรัม/กก.

กลุ่มการทดลองที่ 4 กลุ่มที่มีการเสริมไขมันชั้น 0.75 ร่วมกับซิง 0.75 กรัม/กก.

โดยทำการเลี้ยงนกกระหาบนกรงตบ ขนาด 45×45 cm² ภายในโรงเรือนแบบเปิดขนาด 4×4 เมตร ของศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม โดยเริ่มการทดลองหลังจากนกกะหาปรับตัวได้ สองสัปดาห์ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์-กลางเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ทำการให้อาหารนกกะหาแบบจำกัดปริมาณ (27 กรัม/ตัว/วัน) และน้ำแบบเต็มที่ (ad libitum) ตลอดระยะเวลาทดลอง

อาหารทดลอง

ทำการเตรียมไขมันชั้นสด และซิงสด ที่อายุ 9 เดือนจากร้านจำหน่ายสมุนไพรแห้งและบดผง นำมาหั่นเป็นชิ้นบาง ขนาด 1 ซม. และเข้าอบที่อุณหภูมิ 50-60 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง (เตาอบลมร้อน (ตู้อบแห้ง) Hot Air Oven 12 ชั้น รุ่น Owenhot12FI) หลังจากนั้นนำมาบดด้วยเครื่องบดต่อเนื่อง AK-25 รุ่น HR-1500W Electric Grain Mill, china โดยการทดลองครั้งนี้ใช้อาหารทดลองเป็นอาหารสำเร็จรูป ยี่ห้อ TOP FEED ซึ่งมีส่วนผสม ดังนี้ ปลาป่น กากถั่วเหลือง ข้าวโพดป่นหรือปลายข้าวป่น รำสกัดน้ำมันและหรือรำละเอียด โมโนแคลเซียมฟอสเฟต และหรือไดแคลเซียมฟอสเฟต วิตามิน แร่ธาตุ กรดอะมิโน และสารถนอมคุณภาพอาหารสัตว์ โดยมีคุณภาพของอาหารสัตว์ทางเคมี ดังนี้ โปรตีน ไม่น้อยกว่า 20 % ไขมัน ไม่น้อยกว่า 3 % กาก ไม่มากกว่า 5 % และความชื้น ไม่มากกว่า 13 % และทำการผสมอาหารทดลอง ปริมาณ 2 กก. ผสมกับผงไขมันชั้น 3 กรัม และ/หรือ ซิงผง 3 กรัม (Nemati et al., 2021) ทุกสัปดาห์ด้วยเครื่องผสมอาหาร Ramtoms รุ่น E-1047D, China ด้วยระยะเวลาในการผสม (mixing time) 5 นาที การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้อาหาร คุณภาพไข่ และระยะเวลาในการเลี้ยง

ข้อมูลสมรรถภาพการผลิต

บันทึกข้อมูลรายวัน เพื่อเก็บข้อมูลปริมาณอาหารที่ให้อาหาร (กรัม), ปริมาณอาหารที่เหลือ (กรัม), จำนวนนกกะหา (ตัว), จำนวนไข่ (ฟอง), น้ำหนักไข่รวม (กรัม) เป็นเวลา 8 สัปดาห์ จากนั้นทำการคำนวณหา ปริมาณอาหารที่กิน (Feed Intake) = {ปริมาณอาหารที่ให้อาหาร (กรัม) - ปริมาณอาหารที่เหลือ (กรัม)} / {จำนวนนกกะหา (ตัว) × จำนวนวัน}, ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่ (Feed Efficiency) = ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม)/มวลไข่ (กรัม/ฟอง), ผลผลิตไข่ (Hen-day Production) = {ไข่ทั้งหมด (ฟอง) × 100} / {จำนวนนกกะหา (ตัว) × จำนวนวัน}, น้ำหนักไข่เฉลี่ย (Egg Weight) = น้ำหนักไข่รวม (กรัม) / จำนวนไข่ทั้งหมด (ฟอง), และ มวลไข่ (Egg mass) = {ผลผลิตไข่ (เปอร์เซ็นต์) × น้ำหนักไข่ (กรัม)} / 100 ตามวิธีการคำนวณของ กานดา และ อัจฉราภรณ์ (2558)

คุณภาพไข่

สุ่มเลือกไข่ทุกสัปดาห์ ๆ ละ 2 ฟอง/ซ้ำ จำนวน 6 ฟอง/กลุ่มการทดลอง เพื่อศึกษาข้อมูลคุณภาพไข่ และคำนวณตามวิธีการของ กานดา และ อัจฉราภรณ์ (2558) ดังนี้

คำนวณดัชนีรูปร่างไข่ (Shape index) = ความกว้างของฟองไข่ (มม.) × 100/ ความยาวของฟองไข่ (มม.)

ดัชนีไข่แดง (Yolk index) = ความสูงไข่แดง (มม.) × 100/ ความกว้างของไข่แดง (มม.)

ดัชนีไข่ขาว (Albumin index) = ความสูงไข่ขาว (มม.) × 100/ความยาวไข่ขาว (มม.) + ความกว้างไข่ขาว (มม.)

เปอร์เซ็นต์ไข่ขาว (Albumin ratio) = 100 × (น้ำหนักไข่ขาว/น้ำหนักไข่รวม)

เปอร์เซ็นต์ไข่แดง (Yolk ratio) = 100 × (น้ำหนักไข่แดง/น้ำหนักไข่รวม)

เปอร์เซ็นต์เปลือกไข่ (Eggshell ratio) = 100 × (น้ำหนักเปลือกไข่/น้ำหนักไข่รวม)

น้ำหนักไข่ทั้งฟอง น้ำหนักไข่ขาว ชั่งน้ำหนักเปลือกไข่ ด้วยเครื่องชั่งดิจิตอล 0.001 กรัม (Digital scale, Briffit รุ่น KA 29, China)

ความกว้างฟองไข่ ความยาวฟองไข่ ความสูงไข่ขาว ความยาวไข่ขาว ความกว้างไข่แดง ความสูงไข่แดง ความกว้างไข่ขาว วัดความหนาของเปลือกไข่โดยใช้ไมโครมิเตอร์ 0.01 มม. ที่ 3 จุดที่แตกต่างกัน ค่าเฉลี่ยสามจุดถือเป็นความหนาสุดท้ายของเปลือกไข่แต่ละใบ ด้วยคาลิเปอร์ดิจิตอล 0.01 มม. (Vernier Caliper Series 530 Mitutoyo, Japan)

$$\text{ความสด (Haugh unit)} = 100 \times \log (H-1.7W^{0.37}+7.6)$$

ค่าความสว่าง Lightness (L*), การวัดสีไข่แดงด้วยเครื่องวัดสี ไข่แตกแยกกลบนพื้นผิวเรียบแล้วบันทึกค่าความเป็นสีแดง Redness (a*) และ ค่าความเป็นสีเหลือง Yellowness (b*) ด้วยเครื่อง MiniScan by hunter lab, USA

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

นำข้อมูลสมรรถภาพการผลิตและคุณภาพไข่ที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (analysis of variance: ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างทรีทเมนต์ ด้วย Duncan's new multiple range test (DMRT) ตามแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (completely randomized design: CRD) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป R 2.10.1 (ซูส์กี้, 2555)

ผลการศึกษาและวิจารณ์

สมรรถภาพการผลิต

ผลการเสริมไขมันชั้น ขิงผง และไขมันชั้นร่วมกับขิงผงในอาหารต่อประสิทธิภาพการใช้อาหารของนกกกระทา (Table 1) พบว่า ปริมาณอาหารที่กิน (Feed Intake) กลุ่มที่ได้รับการเสริมไขมันชั้น ขิงผง และไขมันชั้นร่วมกับขิงผงลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ย 25.54, 22.62, 22.80 และ 22.41 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ เนื่องจากผลของการใช้สารเสริมที่เป็นธรรมชาติอย่างไขมันชั้นที่มีซินโทบิลิน (Synthobilin) ซึ่งสังเคราะห์จาก p-tolylmethylcarbinol เป็นสารประกอบของไขมันชั้นกับ Camphoric acid และ Diethanolamine กระตุ้นการขับน้ำดีเพื่อช่วยย่อย (ชัชวาล, 2558) และขิงมีเอนไซม์ช่วยกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ไลเปส (Lipase), ซูเครส (Sucrase) และมอลเตส (Maltase) ช่วยในการขับน้ำดี (Platel and Srinivasan, 1996) ส่งผลให้นกกกระทาได้รับสารอาหารอย่างเพียงพอ จึงลดปริมาณการกินอาหารลง โดยไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่, ผลผลิตไข่, น้ำหนักไข่ และมวลไข่ สอดคล้องกับการทดลองของ Kafi et al. (2017) ที่ได้ศึกษาผลของการเสริมไขมันชั้น, ขิง และไขมันชั้นร่วมกับขิงเป็นสารเสริมในอาหาร โดยทดสอบประสิทธิภาพการเจริญเติบโต และผลประโยชน์ด้านต้นทุนของไก่เนื้อ พบว่า กลุ่มการทดลองที่ได้รับการเสริมไขมันชั้น 0.50 % ขิง 0.50 % และไขมันชั้น 0.50 % ร่วมกับขิง 0.50 % ปริมาณอาหารที่กินลดลงเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม และพบว่าการเสริมสมุนไพรส่งผลให้น้ำหนักตัว และการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักเนื้อลดลงเล็กน้อย ($P < 0.05$)

นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าเนื่องจากการทดลองนี้เลี้ยงนกกกระทาในระบบเปิดและเลี้ยงในช่วงฤดูร้อน (เดือนกุมภาพันธ์-เดือนเมษายน พ.ศ.2565) อาจส่งผลให้กลุ่มการทดลองที่มีการเสริมสมุนไพรมีผลต่อปริมาณอาหารที่กินได้ โดยขิงมีฤทธิ์ร้อน กระตุ้นการเผาผลาญส่งผลให้อุณหภูมิในร่างกายเพิ่มสูงขึ้นทำให้นกกกระทากินอาหารลดลง สำหรับการเสริมขิงผง พบว่า ขิงช่วยเพิ่มการหลั่งเอนไซม์ในระบบย่อยอาหาร และปรับปรุงการเคลื่อนไหวของลำไส้ (Incharoen and Yamauchi, 2009) มีรายงานว่าการใช้ขิงผง 4 และ 8 กรัม/กก. ในอาหารช่วยลดปริมาณการกินอาหาร แต่น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม (Najafi and Taherpour, 2014) และจากการทดลองของ Nemati et al. (2021) พบว่า ปริมาณการใช้ขิงผงที่ระดับ 1.5 กรัม/กก. สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และปริมาณอาหารที่กินลดลงตามปริมาณการเพิ่มของขิง และในการเสริมไขมันชั้น อาจมีผลทำให้อาหารมีรสขมส่งผลให้นกกกระทากินอาหารลดลง (พลหาญ, มปป) สอดคล้องกับการทดลองของ Paul et al. (2020) พบว่า การเสริมไขมันชั้นที่ 3 และ 4.5 % ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโต อัตราการกินได้ และอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$)

Table 1 Effects of turmeric, ginger and turmeric with ginger supplementation on productive performance in Japanese quails

Item	Feed Intake (g/bird/day)	Feed Efficiency (%)	Hen-day Production (%)	Egg weight (g/egg)	Egg mass (g/egg)
Control	25.54±0.81 ^a	3.09±0.56	81.69±11.03	10.31±0.12	8.42±1.05
C	22.62±1.48 ^b	2.86±0.21	76.83±2.24	10.26±0.30	7.92±0.29
G	22.80±1.50 ^b	2.89±0.20	76.21±3.38	10.31±0.28	7.90±0.38
CG	22.41±1.35 ^b	2.84±0.18	75.79±1.84	10.36±0.32	7.90±0.34
P-value	0.02	0.41	0.19	0.91	0.24
CV	5.63	11.28	7.67	7.67	7.52

Different (^{a, b or c}) after the means within a column indicate significant difference among treatments (P<0.05)

C: turmeric, G: ginger and CG: their combination

ให้อธิบาย C G CG เพิ่มเติมให้ผู้อ่านเข้าใจ

คุณภาพไข่

ผลของการเสริมขมิ้นชัน ชিং และขมิ้นชันร่วมกับขิงในสัดส่วน 1.5 กรัม/กก. ผสมลงในอาหารสำเร็จรูป พบว่า ดัชนีรูปทรงไข่, ดัชนีไข่แดง, ดัชนีไข่ขาว, ความสูงไข่ขาว, น้ำหนักไข่ขาว, น้ำหนักเปลือก, น้ำหนักไข่แดง, เปอร์เซ็นต์ไข่ขาว, เปอร์เซ็นต์ไข่แดง, เปอร์เซ็นต์เปลือกไข่, ความสด, ค่าความสว่าง (L*), ค่าความเป็นสีแดง (a*) และ ค่าความเป็นสีเหลือง (b*) แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) (Table 2) โดยกลุ่มการทดลองที่มีการเสริมขมิ้นชัน ชিং และขมิ้นชันร่วมกับขิงในสัดส่วน 1.5 กรัม/กก. หรือ คิดเป็น 0.15 % ซึ่งเป็นการเสริมในระดับต่ำที่ไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพไข่ โดย Liu et al. (2020) ศึกษาผลของเคอร์คูมินต่อประสิทธิภาพการวางไข่ คุณภาพของไข่ ฮอริโมนต่อมไร้ท่อ และภูมิคุ้มกันในแม่ไก่ที่มีความเครียดจากความร้อน พบว่า แม่ไก่ที่ได้รับขมิ้นชันที่ 100-200 มก./กก. ค่าสีของไข่แดง น้ำหนักไข่แดง และความสด ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และมีรายงานว่าการใช้ขมิ้นผง 1.5 และ 3 % ในอาหารนกกระทาไม่มีผลต่อสีของไข่แดง (Guimarães et al., 2021) Klassing (1998) as cited in Guimarães et al. (2021) อธิบายว่า การสะสมของสารสีในเนื้อเยื่อขึ้นอยู่กับปริมาณสารสีที่มีอยู่ในอาหาร และความสามารถในการย่อย ดูดซึม และการนำไปใช้ประโยชน์

การเสริมขิงที่ระดับ 0.15 % Nemati et al. (2021) รายงานว่า น้ำหนักไข่, ดัชนีรูปทรงไข่, น้ำหนักไข่ขาว, น้ำหนักเปลือก, เปอร์เซ็นต์ไข่ขาว, เปอร์เซ็นต์ไข่แดง, เปอร์เซ็นต์เปลือกไข่, pH ของไข่แดง และ ความหนาและความแข็งแรงของเปลือกแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) ในระดับการเสริมขิงที่ 0.15 % ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพไข่ และจากการทดลองของ Incharoen and Yamauchi (2009) ศึกษาประสิทธิภาพการผลิต คุณภาพไข่ และจุลพยาธิวิทยาในลำไส้ของไก่ไข่ที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมขิงดองแห้ง (Dried Fermented Ginger; DGF) พบว่า การเสริมขิงดองแห้งที่ระดับ 1 % และ 5 % ไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพไข่ และ Wen et al. (2009) พบว่า การใช้สารสกัดจากขิง 100 กรัม/ตัน ไม่ส่งผลต่อสีของไข่แดง ความแข็งแรงของเปลือกไข่ และความหนาของเปลือกไข่ และจากการทดลองของ Kafi et al. (2017) ที่มีการเสริมขมิ้นชัน, ชิงที่ระดับ 0.5 % และ 1 % และขมิ้นชันร่วมกับขิงที่ระดับ 0.5 % ในไก่เนื้อ พบว่า เปอร์เซ็นต์ซาก น้ำหนักสะโพก หลัง คอ เปอร์เซ็นต์ปีก ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มการทดลอง

จากผลการทดลองการเสริมขมิ้นชัน ขิง และขมิ้นชันร่วมกับขิงที่ระดับ 1.5 กรัม/กก. ไม่ส่งผลต่อคุณภาพไข่ เนื่องจากความเข้มข้นของสีไข่แดงขึ้นอยู่กับการใช้เม็ดสีในอาหาร เพราะสัตว์ปีกไม่มีความสามารถในการผลิตเม็ดสีด้วยกระบวนการทางชีวเคมี (Spasevski et al., 2018) ดังนั้นปริมาณเคอร์คูมินอยด์ในขมิ้นชันและสารประกอบฟีนอลในขิง ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพไข่ในกลุ่มที่ได้รับการเสริม

Table 2 Effects of turmeric, ginger and turmeric with ginger supplementation on egg quality in Japanese quails

Item	Control	C	G	CG	P-value	CV
Shape Index (%)	79.39±4.49	78.85±3.50	78.90±3.71	78.86±3.59	0.99	4.86
Yolk Index (%)	50.55±11.05	47.65±11.47	48.22±10.17	49.43±9.64	0.95	21.66
Albumin Index (%)	6.00±1.46	5.95±1.40	5.95±1.62	5.72±2.10	0.99	28.26
Albumin height (mm)	4.45±0.27	4.41±0.70	4.35±0.46	4.26±0.69	0.91	12.78
Albumin weight (g)	5.44±0.83	5.45±0.83	5.49±0.81	5.38±0.80	0.99	15.04
Shell weight (g)	1.39±0.08	1.47±0.15	1.47±0.07	1.45±1.30	0.53	7.93
Yolk weight (g)	3.52±0.50	3.60±0.51	3.67±0.44	3.67±0.41	0.90	12.88
Albumin Ratio (%)	49.08±7.36	49.17±7.14	49.40±6.58	48.55±6.10	1.00	14.28
Yolk Ratio (%)	31.69±3.70	32.51±4.73	33.10±4.34	33.19±3.59	0.88	12.62
Eggshell Ratio (%)	12.76±1.00	12.92±0.80	13.00±0.53	13.44±1.58	0.61	8.06
Haugh unit	89.50±1.37	89.15±3.89	88.95±2.53	88.31±3.75	0.88	3.44
L*	44.41±1.94	44.39±2.44	44.23±3.43	44.67±2.75	0.80	6.10
a*	10.60±0.90	11.12±0.33	11.20±0.50	11.08±0.64	0.24	5.70
b*	59.49±5.50	60.24±2.80	60.70±2.66	60.68±1.95	0.89	5.80

Different (^{a, b or c}) after the means within a column indicate significant difference among treatments (P<0.05)

C: turmeric, G: ginger and CG: their combination

สรุป

การเสริมขมิ้นชัน ขิง และขมิ้นชันร่วมกับขิงในอาหารนกกกระทาที่ระดับ 1.5 กรัม/กก. หรือ 0.15 % ส่งผลทำให้นกกกระทา กินอาหารลดลง แต่ไม่ส่งผลกระทบกับประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักไข่, ผลผลิตไข่, น้ำหนักไข่, มวลไข่ และคุณภาพไข่ของนกกกระทา

เอกสารอ้างอิง

กานดา ล้อมแก้วมณี และอัจฉราภรณ์ ภูบึงคำ. 2558. การศึกษาการเพิ่มระดับกากมะพร้าวอบแห้งในอาหารไก่ไข่ต่อ

สมรรถภาพการผลิตและคุณภาพไข่. ข่าวสารเกษตรศาสตร์. 60(3): 70-80.

ชัชวาลย์ ช่างทา. 2558. คุณประโยชน์และฤทธิ์ทางชีวภาพที่หลากหลายของสมุนไพรขมิ้นชัน. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. สมุทราสาร. 2: 94-109.

ชูศักดิ์ จอมพุก. 2555. สถิติ: การวางแผนการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยด้านพืชด้วย "R". สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

ฐิติมา หมั่นอักษร. (มมป). การใช้ไขมันชั้นในอาหารไก่เนื้อ. แหล่งข้อมูล:

<https://agr.rmutsv.ac.th/agr/sites/default/files/banner/download-file/Student/2560/A/7>.

พลหาญ นิธิชัยกุล. (มมป). ผลของไขมันชั้นต่อการเจริญเติบโต และคุณภาพซากของไก่กระທ. แหล่งข้อมูล:

http://www.facagri.cmru.ac.th/research/subject_file/20201102105423.pdf.

บุคอรื มะตูแก, จารุณี หนูละออง, สุวรรณมา ทองดอนคำ, เกตวรรณ บุญเทพ, อับดุลรอฮิม เปาะอีแต, มูฮัมมัดลุตฟีร์ อาเกะ และฟาอ์ฟ หะยีหมัด. 2563. ผลของการเสริมสมุนไพรในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตและคุณภาพไข่นกกระทาญี่ปุ่น. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มจร. 7: 81-88.

Arafa, H.M. 2005. Curcumin attenuates diet-induced hypercholesterolemia in rats. Medical Science Monitor. 11(7): 228-234.

Al-Shuwaili, M.A., E. Ibrahim, and M. Naqi Al-Bayati. 2015. Effect of dietary herbal plants supplement in turkey diet on performance and some blood biochemical parameters. Global Journal of Bio-science and Biotechnology. 4: 153-157.

Abdullah S, S.A.Z. Abidin, N.A. Murad, S. Makpo, W.Z.W. Ngah, and Y.A.M. Yusof. 2010. Ginger extract (*Zingiber officinale*) triggers apoptosis and G0/G1 cells arrest in HCT 116 and HT 29 colon cancer cell lines. African Journal of Biochemistry Research. 4(5): 253.

Dieumou, F.A. Tegua, J. Kuate, J. Tamokou, N. Fonge, and M. Dongmo. 2009. Effects of ginger (*Zingiber officinale*) and garlic (*Allium sativum*) essential oils on growth performance and gut microbial population of broiler chickens. Livestock Research for Rural Development. 21: 23-32.

Guimarães, R.R., M.A. Oliveira, H.C. Oliveira, S.C.O.L. Doró, L.A. Machado, and M.C. Oliveira. 2021. Turmeric powder in the diet of Japanese Quails improves the quality of stored eggs. Reviced Brasil Saúde Production Animal. 22: 1-18.

Gumus, H., M.N. Oguz, K.E. Bugdayci, and F.K. Oguz. 2018. Effects of sumac and turmeric as feed additives on performance, egg quality traits, and blood parameters of laying hens. Revista Brasileira de Zootecnia. 47.

Incharoen, T., and K. Yamauchi. 2009. Production performance, egg quality and intestinal histology in laying hens fed dietary dried fermented ginger. International Journal of Poultry Science. 8: 1078-1085.

Kafi, A., M.N. Uddin, M.J. Uddin, M.M.H. Khan, and M.E. Haque. 2017. Effect of dietary supplementation of turmeric (*Curcuma longa*), ginger (*Zingiber officinale*) and their combination as feed additives on feed intake, growth performance and economics of broiler. International Journal of Poultry Science. 16(7): 257-265.

Kiuch, F., Y. Goto, N. Sugimoto, Y. Tsuda, N. Akao, and K. Kondo. 1993. Nematocidal activity of turmeric: synergistic action of curcuminoids. Chemical and Pharmaceutical Bulletin. 41(9): 1640-1643.

Liu, M., Y. Lu., P. Gao, X. Xie, D. Li, D. Yu, and M. Yu. 2020. Effect of curcumin on laying performance, egg quality, endocrine hormones, and immune activity in heat-stressed hens. Poultry Science. 99 (4): 2196-2202.

Najafi, S., and K. Taherpour. 2014. Effects of dietary ginger (*Zingiber Officinale*), cinnamon (*Cinnamomum*), synbiotic and antibiotic supplementation on performance of broilers. Journal of Applied Animal Science. 4: 658-667.

Nemati, Z., Z. Moradi, K. Alirezalu, M. Besharati, and A. Raposo. 2021. Impact of ginger root powder

- dietary supplement on productive performance, egg quality, antioxidant status and blood parameters in laying Japanese Quails. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 18(6): 2995.
- Noolaong, J., A. Putsakul, and A. Poh-etae. 2015. Effect of supplementation *Curcuma longa* Linn in feed on production performance and egg quality of Japanese Quail. *Proceedings of 53rd Kasetsart University Annual Conference: Plants, Animals, Veterinary Medicine, Fisheries, Agricultural Extension and Home Economics, February 3-6, 2015 Bangkok: Kasetsart University. (in Thai).*
- Paul, M.E., D.A. Kolawole, and E.E. Glory. 2020. Growth performance, carcass quality, organ weights and haematology of broilers fed graded dietary levels of turmeric (*Curcuma longa* L.) powder as feed additive. *Animal and Veterinary Sciences. Special Issue: Promoting Animal and Veterinary Science Research*. 8 (3): 65-70.
- Platel, K., and K. Srinivasan. 1996. Influence of dietary spices or their active principles on digestive enzyme of small intestinal mucosa in rats. *International Journal of Food Sciences and Nutrition*. 47 (1): 55-59.
- Platel, K., and K. Srinivasan. 2000. Influence of dietary spices and their active principles on pancreatic digestive enzymes in albino rats. *Nahrung/Food*. 44: 42-46.
- Saraswati, T.R., and S. Tana. 2016. Effect of turmeric powder supplementation to the age of sexual maturity, physical, and chemical quality of the first Japanese Quail's (*Coturnix japonica*) egg. *Biosa in tifica Journal of Biology and Biology Education*. 8: 18-24.
- Silva, W.J.D., A.B.V.S. Gouveia, F.E.D. Sousa, F.R.D. Santos, C.S. Minafra-Rezende, J.M.S. Silva, and C.S. Minafra. 2018. Turmeric and sorghum for egg-laying quails. *Italian Journal of Animal Science*. 17(2): 368-376.
- Spasevski, N., N. Puvača, L. Pezo, T. Tasić, Đ. Vukmirović, V. Banjac, R. Čolović, S. Rakita, B. Kokić, and N. Džinić. 2018. Optimisation of egg yolk colour using natural colourants. *European Poultry Science*. 82: 246.
- Wen, C., Y. Gu, Z. Tao, Z. Cheng, T. Wang, and Y. Zhou. 2019. Effects of ginger extract on laying performance, egg quality, and antioxidant status of laying hens. *Animals*. 9: 857.